02 listopada 2026

Bezpłatne leki i szczepionki dla seniorów – zmiany

Oznaczenie „S” na recepcie informuje, że pacjent należy do grupy uprawnionej do bezpłatnych leków dla seniorów. Nie jest to jednak uniwersalny „klucz” do darmowej realizacji każdej recepty. Symbol ten działa wyłącznie w połączeniu z konkretnymi przepisami refundacyjnymi i aktualnym wykazem leków ogłaszanym przez Ministerstwo Zdrowia.

Na liście bezpłatnych leków i szczepionek pojawiła się zmiana dotycząca profilaktyki grypy. Dotychczas refundowana była szczepionka czterowalentna, natomiast od lipca 2026 zastąpiła ją szczepionka trójwalentna.

Nie oznacza to mniejszej skuteczności ochrony. Skład szczepionek przeciw grypie jest co roku aktualizowany zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Na sezon epidemiczny 2026/2027 WHO zarekomendowała szczepionkę trójwalentną, odpowiadającą wirusom, które według ekspertów będą dominować w nadchodzącym sezonie.

Warto również przypomnieć, że seniorzy nie muszą już umawiać się do lekarza wyłącznie po receptę na refundowaną szczepionkę przeciw grypie. Farmaceuci mogą wystawiać recepty na refundowane szczepionki, dzięki czemu receptę można otrzymać bezpośrednio w aptece, a następnie – jeśli placówka świadczy taką usługę – zaszczepić się na miejscu.

Od lutego 2025 roku receptę „S” na bezpłatne leki może wystawić każdy lekarz – niezależnie od tego, czy przyjmuje w ramach NFZ, czy prywatnie. Oznacza to, że nie trzeba już umawiać się specjalnie do lekarza rodzinnego tylko po to, aby dostać receptę na darmowe leki. Receptę „S” można otrzymać również podczas wizyty prywatnej, np. u lekarza specjalisty. Nowe przepisy obejmują także lekarzy psychiatrów, specjalistów leczenia uzależnień, lekarzy opieki paliatywnej i hospicyjnej, stomatologów. Wcześniej nie mogli oni wystawiać recept „S”.

Aby ułatwić seniorom korzystanie z programu, **uruchomiono prostą wyszukiwarkę leków 65+. Wystarczy wpisać nazwę leku lub jego substancji czynnej w pole „szukaj”. Wyniki pojawią się automatycznie** – nie trzeba naciskać „enter” ani klikać dodatkowych przycisków. Jeśli lek znajduje się na liście, oznacza to, że przysługuje bezpłatnie w ramach programu 65+. Jeżeli po wpisaniu nazwy nie pojawią się żadne wyniki, najpierw należy sprawdzic, czy nazwa została wpisana poprawnie. Jeśli mimo to lek się nie wyświetla, oznacza to, że nie jest objęty bezpłatnym wydaniem. Program działał od 1 września 2023 roku i był przeznaczony wyłącznie dla seniorów 75+, następnie próg wiekowy obniżono do 65 roku życia. Warto jednak pamiętać, że nie obejmuje on wszystkich

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT

leków. Aby lek był bezpłatny: musi znajdować się na aktualnej liście Ministerstwa Zdrowia, a pacjent musi spełniać warunki refundacji określone przez NFZ. Dlatego przed wykupieniem recepty warto sprawdzić, czy dany lek znajduje się w obowiązującym wykazie.

Dobra wiadomość dla pacjentów dotyczy także realizacji e-recept. Do tej pory, jeśli pacjent wykupił pierwsze opakowanie leku w jednej aptece, pozostałe musiał odebrać właśnie tam. Teraz to się zmienia. Centrum e-Zdrowia uruchomiło nową funkcjonalność, dzięki której receptę będzie można kontynuować również w innej aptece. Polityka lekowa to również rozwiązania technologiczne. Wprowadzono ogromną zmianę, na którą od dawna czekali polscy pacjenci. Do tej pory przy realizacji chociaż jednego opakowania z pojedynczej recepty pacjent był przywiązany do apteki. Dla seniorów oznacza to większą wygodę, zwłaszcza podczas wyjazdów lub wtedy, gdy w najbliższej aptece zabraknie potrzebnego leku.

Od 1 lipca 2026 zmieniają się także zasady wystawiania recept refundowanych. Lekarze otrzymali nowe narzędzie informatyczne, które automatycznie podpowiada właściwy poziom odpłatności za refundowany lek. Jeżeli lekarz skorzysta z tego rozwiązania, nie będzie ponosił odpowiedzialności za ewentualne błędne naliczenie odpłatności wynikające z danych znajdujących się w systemie. Co więcej, w przypadku większości chorób przewlekłych prawidłowy poziom refundacji będzie trzeba zweryfikować tylko raz na początku leczenia, a nie przy każdej kolejnej recepcie. To rozwiązanie ma skrócić czas wystawiania recept i ograniczyć liczbę pomyłek.

Resort zdrowia zapowiada również nowe podejście do tworzenia listy bezpłatnych leków dla seniorów. Państwo przeznacza obecnie około 9 mld zł rocznie na finansowanie leków dla osób starszych. Ministerstwo analizuje więc, jak jeszcze efektywniej wykorzystywać te środki. Głównym celem jest stworzenie przestrzeni i możliwości w dodawaniu kolejnych terapii, również dla osób starszych. Musimy szukać efektywności, żeby jeszcze więcej leków objąć refundacją na liście „S”. Ministerstwo zapowiada również nowe narzędzia dla lekarzy. W systemach gabinetowych mają pojawić się informacje o cenach leków, dostępnych zamiennikach, produktach mieszczących się w limicie finansowania czy lekach produkowanych w Polsce. Celem jest racjonalne finansowanie terapii, a nie konkretnych produktów handlowych.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT